

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Secvnda, Qva Continentvr Socratis Scolastici
Constantinopolitani lib. 7. Theodoriti Cyrensis episcopi lib. 5

Christopherson, John

[Köln], 1569

Arius Imperatoris mandato Alexandriam reuertitur, qui cum ab Athanasio non esset admissus, Eusebius eiusq[ue] complices, varia contra eum crimina apud Imperatorem contexuerunt, propter quae, Tyri, ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-12704

SOCRATIS HISTORIAE

argutiis sublatis, matri nostræ, ecclesiæ scilicet, adiungas: Vti & nos, & ecclesia tranquillè vitâ degentes inter nos tuo, pro pacato & pio regni tui statu, & pro vniuerso hominû genere, omnes communiter cõsuetas preces peragamus.

Arius Imperatoris mandato Alexandriam reuertitur, qui cum ab Athanasio non esset admissus, Eusebius eiusq; complices, varia contra eum crimina apud Imperatorem contextuerunt, propter quæ, Tyri, episcoporum Synodum iussit cõuocari.

C A P. X X.

AD eum modum, quem diximus, cum Arius Imperatori persuasisset, Alexandria reuertitur. Sed tamen hoc commento veritatem, quam tacitus occultauerat, minime poterat obruere. Nam Athanasius eum Alexandria reuersum in ecclesiam recipere noluit. Illum enim, vt scelus detestatus est, Arius nihilominus errorem suum ex occulto disseminans, Alexandria ad seditionem concitare molitur. Quo quidem tempore Eusebius, cum ipse ad Athanasium scripsit, tum Imperatorem ad scribendum impulit, vt Arius cum suis reciperetur. Athanasius tamen eos in ecclesiam admittere omnino recusauit: Imperatoremq; per literas docuit, fieri non posse, vt illi, qui fidem irritam fecissent, quibusque Anathema esset ab ecclesia denuntiatum, tanquam postliminio redeuntes, gradum suum recuperarent. Imperator rem iniquo animo & grauius ferens, per literas Athanasio interminatus est, his verbis. Cum concilij & voluntatis meæ rationem acceperis, fac omnibus in ecclesiam, ingredi cupientibus liberum aditum præbeas. Nam si intellexero quemquam, qui ecclesiæ particeps fieri cupiat, vel impeditum abs te esse, vel introitu prohibitum, mittam illico aliquem è meis, qui mādato meo te de gradu dimoueat, locumq; tuum alteri tribuat. Ista scripsit Imperator, cum vt ecclesiæ commodo inferuïret, tum vt consilio prouideret, ne eius concordia dirimeretur. Proinde iam tum Eusebius graui odio aduersus Athanasium inflammatus, valde opportunum tempus sibi ad id quod conabatur, oblatum putabat (habuit enim offensum Imperatoris animum eius instituto admo-

admodum inferuentem) & propterea, tumultuose laborabat, ut Athanasium de episcopatus dignitate deturbaret. Sic enim sperabat fore, si Athanasius de medio remoueretur, ut Arii regnaret opinio. Quare contra illum pariter, quasi aciem instruunt. Eusebius, episcopus Nicomediae: Theognis, Nicææ: Maris, Chalcedonis: Vrsacius, Singidonis, vrbis superioris Pannoniæ: & Valens Murforum, ciuitatis etiam Pannoniæ. Isti quosdam è secta Melitiana mercede conducunt, & varia cirmina Athanasio obijcienda curant. Ac primum per Eufionem, Eudemonem, & Callinicum, Melitianos, criminationem confingunt, quòd Athanasius præcepisset Aegyptiis, ut vestem lineam ecclesiæ Alexandrinæ pro tributo pensitarent. Sed hoc falsum crimen in Athanasium coniectum, Alypius & Macarius, presbyteri ecclesiæ Alexandrinæ, qui tum forte fortuna Nicomediæ erant, prorsus restinxerunt: Imperatoremq; docuerunt, ea, quæ contra Athanasium allata fuissent, perspicuè falsa esse. Quapropter Imperator per literas eius accusatores grauiter repræhendit: rogat Athanasium, ut ad se veniat. Verùm Eusebius cum suis prius quàm aduentarat, alterum crimen priori attexit, idq; priore multo grauius: Athanasium scilicet Imperatoris edictis per insidias obsistere molientem. Phylumeno cuidam Scrinium auro refertum misisse. Sed cum Imperator Psamathiæ (est quidem hoc Suburbium Nicomediæ) de isto crimine cognouisset, Athanasiumque innocentem comperisset, honorificè dimittit, atque adeo Ecclesiæ Alexandrinæ scribit, eorum episcopum falso in crimen fuisse vocatum. Cæterùm quæ criminum genera Eusebius cum suis contra Athanasium, postea commenti fuerint, honestum, rationiq; consentaneum arbitror, silètio præterire, ne Christi Ecclesia ab his, quorum animi à Christi fide & religione penitus auersi sunt, vlla labe notetur infamiæ. Nam quæ literis prodita sunt, omnibus perspecta & cognita esse solent, atque ob hanc causam verbis quàm paucissimis ea necessariò complectenda putauit, quæ separatam tractationem desiderant. Sed tamen ex quo fonte falsæ istæ criminationes profluxerint, & vnde initium sumpserint hi, qui easdem contexuere, breuiter à me dicendum censeo.

Marcotes est regio Alexandriae subiecta, sunt in illa pagi
 E permulti

SOCRATIS HISTORIAE

permulti, multisq; hominibus frequentati: inq; eisdem cõ-
 plures sunt ecclesiæ, eæque illustres: quæ quidem episcopo
 obsequuntur Alexandriae, & in illius ciuitatis ditione ac
 potestate sunt. In ista regione Ischyras quidam (sic enim
 appellatus est) facinus, quod multis mortis generibus mul-
 ctandum fuerat, ex occulto aggressus est. Nam cum nun-
 quam sacris fuisset initiatus, presbyteri nomen ipse sibi im-
 posuit, sacerdotisq; munera obire ausus est. In quo quidem
 facinore depræhensus, clam fugam capessit: & recta Nico-
 mediam profectus, ad Eusebium, tanquam ad profugium se
 confert. Ille præ odio, quo in Athanasium incendebatur,
 eum vt presbyterum recipit: ei episcopatus dignitatem, mo-
 dò crimen Athanasio inferret, pollicetur: ea quæ ab Ischy-
 ra falso confingebantur, tanquam ansam arripit ad Athana-
 sium calumniandum. Nam rumorem dissipauit Ischyras,
 impetum clam in se factum esse, & nihil non contumelia-
 rum perpeßum, & Macarium in altare insultasse, mensam
 domini euertisse, poculum mysticum confregisse, sacrosan-
 ctos scripturæ libros combussisse. Mercedem igitur, vt di-
 xi, accusationis, episcopatum promisit: pro certo persua-
 sus, crimen contra Macarium allatum satis valere, non
 modò ad Macarium, qui accusabatur, sed etiam ad A-
 thanasium, qui illum eo miserat, gradu penitus deiiciendũ.
 Hæc criminatio paulò post illi intentata est. Antea verò
 alteram odio & maleuolentia refertissimam in eum com-
 menta est factio Eusebiana: de qua hoc loco dicam. Ma-
 num hominis, vnde haud equidem scio, nacti sunt: homi-
 nem ne interfecerint, eiusq; amputarint manum, an manum
 mortui alicuius absciderint, Deus solum nouit, & autho-
 res facinoris: hanc tamen Arsenij nomine episcopi, ex se-
 cta Melitiana proferunt, eiusque manum esse prædicant: i-
 psam adducunt in medium, Arsenium occultant. Ista ma-
 nu Athanasium ad magicas præstigias vsum fuisse dicunt.
 Et quanquam caput criminationis, quam hi calumniatores
 contra Athanasium confixerant, eiusmodi fuit, tamen vt
 in tali causa vsu venire solet, alij alia illi obiecere. Nam
 qui graui odio aduersus illum exardescabant, iam tum vel
 maximè illum insidiosè adorti sunt. Imperator de iis re-
 bus certior factus, ad Censorem Dalmatium, sororis fi-
 lium,

lium, id temporis Antiochiæ Syriae commorantem literas dedit, ut eos, qui in crimen vocati essent, sistendos curaret: causam cognosceret: criminis conuictos, supplicio afficeret. Misit eo Eusebium & Theognidem, ut coram illis de Athanasio iudicium fieret. Iste, ut intellexerat se à Censore accersitum, mittit in Aegyptum quæsitum Arsenium. Acceperat enim illum in occulto latitare. Eum verò locum subinde commutantem comprehendere non poterat. Interea loci Imperator iudicium, quod de Athanasio coram Censore fieret, tali de causa sustulit.

Concilium Episcoporum ad templum, quod Ierosolymis ædificauerat, consecrandum conuocat. Episcopis autem, qui erant antea Tyri coacti, mandatum dedit Imperator, ut iudicium de Athanasio obiter exercerent, quo ibi contentione prorsus iam ante è medio sublata, maiore cum animorum tranquillitate festum consecrandæ Ecclesiæ celebrarent, eamque Deo dedicarent. Trigesimus iam agebatur annus regni Constantini. Tyrum Episcopi numero sexaginta Dionysii viri consularis accersitu aduentauerant. Macarius presbyter Alexandria vinculis ferreis constrictus, à militibus eo adductus est. Athanasius autem Tyrum accedere noluit, non tam criminæ obiecta veritus (nullius enim eorum, quæ ipsi erant illata, conscius fuit) quam admodum reformidans, ne quid illic noui contra Concilii Nicæni decreta decideretur. Sed quoniam minaces literæ Imperatoris eius animo non parum timoris iniecerant (ad illum namque scripserat, si non sua sponte vellet accedere, vi eo deductum fore) ad Concilium aduentat necessario.

De Arsenio & brachio eius, quod amputatum ferebatur, & quòd cum post accusationem Athanasius innocens inueniretur, accusatores eius in fugam se coniecerunt, quodq; in secunda Athanasij criminatione, cum defensionem eius episcopi non admitterent, ipse ad Imperatorem recurrebat, cum tamen Synodus nihilominus de deponendo illo sententiam tulerat.